

Załącznik do Uchwały NrXX/92/2008
Rady Gminy Lubomino
z dnia 5 września 2008 r.

GMINNA

S T R A T E G I A

**Rozwiązania Problemów
Społecznych
na lata
2008 – 2015**

w Gminie Lubomino

Lubomino, 2008

SPIS TREŚCI

1. Cel i proces tworzenia strategii.....	3 - 5
2. Charakterystyka Gminy Lubomino.....	6
2.1. Położenie, powierzchnia.....	6
2.2. Demografia w Gminie Lubomino.....	7-10
2.3. Rynek pracy, rolnictwo i działalność gospodarcza.....	10
2.3.1. Rolnictwo.....	10-11
2.3.2. Działalność gospodarcza.....	11-13
2.4. Oświata, Kultura, opieka medyczna	13
2.4.1. Oświata.....	13-15
2.4.2. Kultura.....	15
2.4.3. Opieka medyczna.....	16-17
3. Pomoc społeczna w Gminie Lubomino.....	17-19
3.1. Oferowane formy pomocy, wykonywane zadania i problemy	19-25
3.2. Wizja rozwoju Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej..	25-26
3.3. Pomoc społeczna jako skuteczny element systemu wsparcia społecznego.....	26-27
4. Źródła problemów społecznych.....	27
4.1. Problemy osób starszych i niepełnosprawnych.....	27-29
4.2. Bezrobocie na terenie gminy.....	29-30
4.3. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy.....	30-31
4.4. Alkoholizm i przemoc w rodzinie.....	32-33
4.5. Wykaz problemów społecznych.....	33
5. Kapitał społeczny.....	34
5.1. Organizacje pozarządowe	34-35
5.2. Bezpieczeństwo publiczne.....	35-36
5.2. Wizja Gminna.....	36
5.3. Główne obszary problemowe, cele główne i szczegółowe.	37-39
5.4. Harmonogram działań	40-47
5.5. Hierarchia celów.....	48
6. Zarządzanie i realizacja strategii.....	49
Zespół tworzący Gminną Strategię.....	50
Źródła danych przedstawionych w strategii.....	51
Spis tabel.....	52

1. Cel i proces tworzenia strategii

Zgodnie z definicją ustawy, określoną w art.2 ust.1 i 2 o pomocy społecznej :

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościelnymi, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi”.

Urząd Gminy w Lubominie jest organem administracji samorządowej odpowiedzialnym za realizację określonych celów polityki społecznej.

Zgodnie z art.17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy między innymi

opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Pierwsza Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubomino na lata 2004-2015 została przyjęta Uchwałą Rady Gminy nr Nr VI/26/2004 z dnia 10 listopada 2004 roku przyjęta.

Niniejszy dokument jest aktualizacją obowiązującej strategii, w znaczny sposób rozszerzającą katalog instrumentów wspierania mieszkańców, przezwycięzania problemów i co najważniejsze – upowszechniającą integrację społeczną jako

najważniejszą formę pokonywania dysfunkcji i barier rozwojowych obszarów wiejskich.

Zarządzeniem Nr 17 Wójta Gminy Lubomino z dnia 22 kwietnia 2008 roku został powołany Zespół do spraw aktualizacji GSRPS, w którego skład weszli przedstawiciele różnych zawodów, liderzy reprezentujący środowisko lokalne. Zadaniem Zespołu było dokonanie analizy realizacji Strategii, analizy społecznej gminy Lubomino, skatalogowanie zasobów gminy i na tej podstawie zgłoszenie propozycji zmian do poprzedniej wersji dokumentu.

Prace zespołu prowadzone były w formie warsztatowej i moderowane przez Konsultanta MP i PS. Realizowano je w oparciu o metodologię MAPS (Metoda Aktywnego Planowania Strategicznego).

Strategię opracowano na podstawie analizy i oceny zasobów gminy w sferze polityki społecznej, z uwzględnieniem uwarunkowań geograficznych i ekonomicznych gminy Lubomino i sąsiadujących terytorialnie jednostek samorządowych.

Efektem pierwszego etapu pracy zespołu było zidentyfikowanie i skatalogowanie najważniejszych obszarów problemowych sfery społecznej gminy Lubomino. Są to:

- 1.Brak kompleksowego systemu wsparcia społecznego i rodzinnego.**
- 2.Niedostateczne wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych.**
- 3.Wysokie bezrobocie.**
- 4.Nie rozwinięta sfera pozarządowa i słaba współpraca z organizacjami pozarządowymi.**
- 5. Niski poziom wykształcenia mieszkańców, utrudniona dostępność do oferty wsparcia uczniów w procesie edukacji i przygotowania do**

- funkcjonowania na rynku pracy.**
- 6. Występujące patologie społeczne i kryzys instytucji rodziny (w tym przemoc, uzależnienia, ubóstwo).**
- 7. Marginalizacja osób i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.**

Kolejnym etapem pracy komisji było opracowanie celów strategii i instrumentów ich realizacji, które pozwolą na znaczne ograniczenie zidentyfikowanych obszarów problemowych.

Aktualizowana Strategia poddana została konsultacjom społecznym, w formie spotkań z mieszkańcami miejscowości wiejskich i wyłożenie projektu dokumentu do wglądu w siedzibie Gminy Lubomino.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest „przepisem” na działania prowadzące do wykluczenia negatywnych zjawisk społecznych w gminie Lubomino.

2. Charakterystyka Gminy Lubomino.

2.1. Położenie, powierzchnia.

Położona na północnej Warmii , w północno - zachodniej części woj. warmińsko- mazurskiego Gmina Lubomino zajmuje obszar **14 956 ha.**

Obok takich gmin jak : Kiwity (gmina wiejska), Orneta (gmina wiejsko - miejska) i Lidzbark Warmiński (gmina wiejsko - miejska) od 1999 r. wchodzi w skład Powiatu Lidzbarskiego.

Zachodnią granicę gminy stanowi rzeka Pasłęka , obejmująca obszar rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów” na rzece Pasłęce. W skład rezerwatu wchodzi rzeka Pasłęka oraz pasy gruntów przybrzeżnych o szerokości 100 m na gruntach państwowych i 10 m na gruntach prywatnych.

Wschodnią granicę Gminy stanowi rzeka Łyna.

Gmina Lubomino sąsiaduje bezpośrednio z gminami powiatu lidzbarskiego: Orneta i Kiwitami, oraz powiatu olsztyńskiego: Dobrym Miastem i Świątkami.

2.2. Demografia w Gminie Lubomino.

Gminę Lubomino zamieszkuje **3750 mieszkańców**, osiedlonych w **13 sołectwach**, w skład których wchodzi miejscowości: Lubomino, Zagony, Gronowo, Rożyn, Wapnik, Biała Wola, Świątki, Świątkitki, Samborek, Ełdyty Wielkie, Ełdyty Małe, Poborowo, Karbówka, Zajączki, Bieniewo, Wolnica, Rogiedle, Wilczkowo, Wójtowo, Piotrowo.

Tabela nr 1 Zestawienie informacyjne o osobach z bazy LBD

/ Stan na dzień 05-08-2008 /

miejscowości	razem	nieletni	dorośli	kobiety	mężczyźni
Biała Wola	185	65	120	86	99
Bieniewo	233	66	167	108	125
Edyty Małe	27	12	15	17	10
Edyty Wielkie	279	59	220	129	150
Gronowo	141	31	110	59	82
Karbówka	19	4	15	9	10
Lubomino	1185	253	932	591	594
Piotrowo	99	21	78	46	53
Poborowo	6	1	5	1	5
Rogiedle	376	95	281	182	194
Rożyn	32	3	29	14	18
Samborek	89	20	69	44	45
Świątkitki	1	-	1	-	1
Świątki	49	19	30	25	24
Wapnik	146	35	111	77	69
Wilczkowo	379	86	293	176	203
Wolnica	241	53	188	122	119
Wójtowo	26	7	19	13	13
Zagony	172	42	130	85	87

Zajączki	65	24	41	32	33
Ogółem:	3750	896	2854	1816	1934

Źródło: Ewidencja Ludności- Urząd Gminy w Lubominie

Tabela Nr 2 Ludność wg wieku i płci

Wiek	Kobieta	Mężczyzna
Przedprodukcyjny do lat 19	459	501
Produkcyjny 20-60 kobieta 20-60 mężczyzna 20-65	1028	1287
Poprodukcyjny powyżej 60 lat kobieta powyżej 65 lat mężczyzna	329	146
Ogółem:	1816	1934

Źródło: Ewidencja Ludności Urząd Gminy w Lubominie.

Gmina wiejska Lubomino jest gminą typowo rolniczą, o charakterystycznym dla obszaru Warmii rozproszeniu sieci osadniczej. Gęstość zaludnienia na obszarze, która jest bardzo niska, ale zasadniczo nie odbiega od średnich dla województwa, stanowi znaczne utrudnienie w wyposażaniu mieszkańców w podstawowa infrastrukturę techniczną i zabezpieczaniu dostępu do najważniejszych dóbr i usług.

Inwestycje infrastrukturalne w drogi, wodociągi, kanalizacje charakteryzują się bardzo wysokimi kosztami, często niemożliwymi do pokrycia przez Gminę. Wysokich nakładów wymaga zapewnienie mieszkańcom podstawowego dostępu do edukacji, oferty kulturalnej, rynku pracy.

Szansą na wyrównanie dysproporcji obszarów wiejskich regionu Polski Wschodniej jest wykorzystanie funduszy unijnych jako głównego źródła finansowania inwestycji.

Tabela Nr 3 Podział administracyjny i ludności, charakterystyka demografii

Powiat Lidzbarski Gmina-wieś	Powierzchnia w km ²	sołectwa	miejsowości wiejskie	Ogółem Ludności w 2007r (GUS)	w tym kobiet	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn
Kiwity	145	18	22	3422	1634	23,60	90
Lubomino	150	13	19	3682	1780	24,55	94
Lidzbark Warmiński	371	40	53	6683	3287	18,01	96
Orneta	235	18	30	12580	6424	53,53	95

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, dane na 31/12/2007

Gęstość zaludnienia Gminy Lubomino jest niska i wynosi 24,55 osób/km². Jej wartość nie odbiega znacząco od średniej dla powiatu lidzbarskiego (29,26 osób/km²) i obszarów wiejskich województwa warmińsko – mazurskiego (24,22 osób/km²).

Podobnie jak we wszystkich gminach powiatu lidzbarskiego wśród ludności dominuje przewaga mężczyzn, zwłaszcza w wieku produkcyjnym (56% ludności stanowią mężczyźni). Taka struktura demograficzna jest charakterystyczna dla obszarów o charakterze rolniczym.

Poniżej mapa przedstawia gęstość zaludnienia według powiatów w województwie warmińsko-mazurskim.

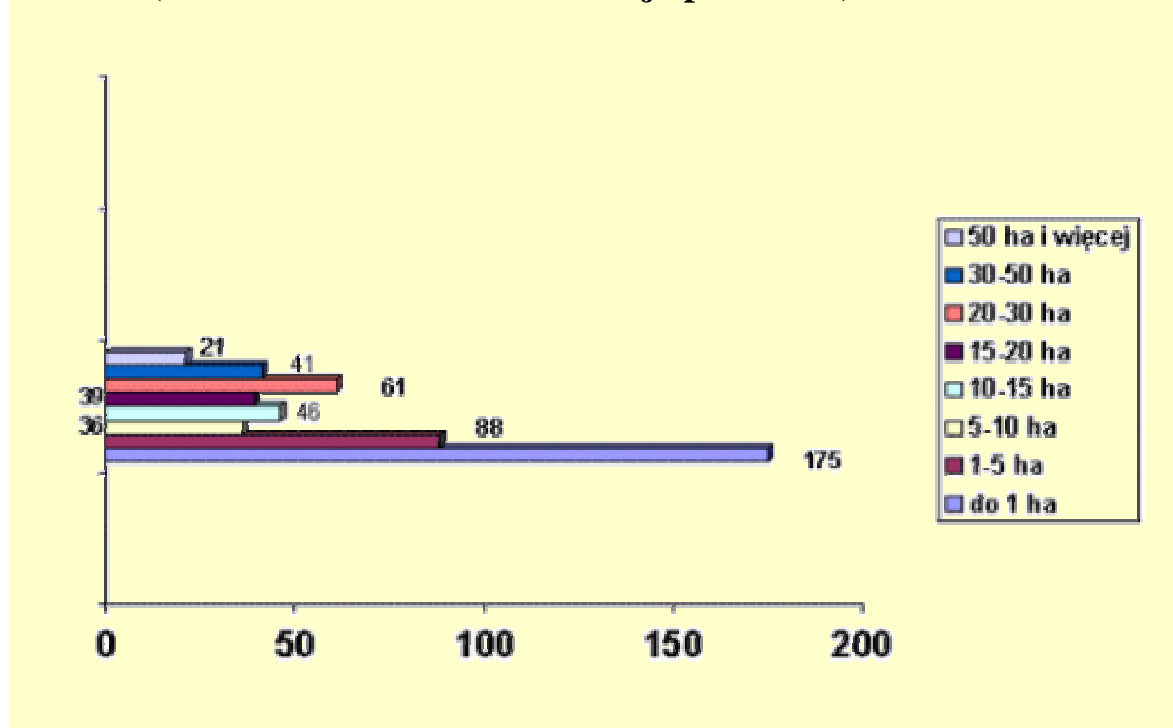

2.3. Rynek pracy, rolnictwo i działalność gospodarcza.

2.3.1. Rolnictwo

Gmina Lubomino jest gminą typowo rolniczą. Na ogólną powierzchnię gminy, która wynosi 14 956 ha, 10 783 ha stanowią użytki rolne, w tym: 7 566 ha - orne i 3193 ha - zielone. Nieużytki stanowią 702 ha, wody 276 ha, natomiast powierzchnia leśna wynosi 2409 ha (tj. 16 % ogólnej powierzchni gminy). Obecnie na terenie gminy istnieje 507 indywidualnych gospodarstw rolnych o średniej powierzchni 15-30 ha. Większość gospodarstw prowadzi mieszaną produkcję rolną.

Liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni przedstawia poniższy schemat (dane UG Lubomino – ewidencja podatków):

W sołectwie Lubomino znajduje się 96 gospodarstw rolnych.

Ze względu na uwarunkowania klimatyczno-przyrodnicze występujące w Lubominie jednym z głównych źródeł dochodów mieszkańców jest rolnictwo. Główne kierunki produkcji rolnej to hodowla bydła mlecznego i trzody chlewnej oraz uprawa zbóż.

2.3.2. Działalność gospodarcza

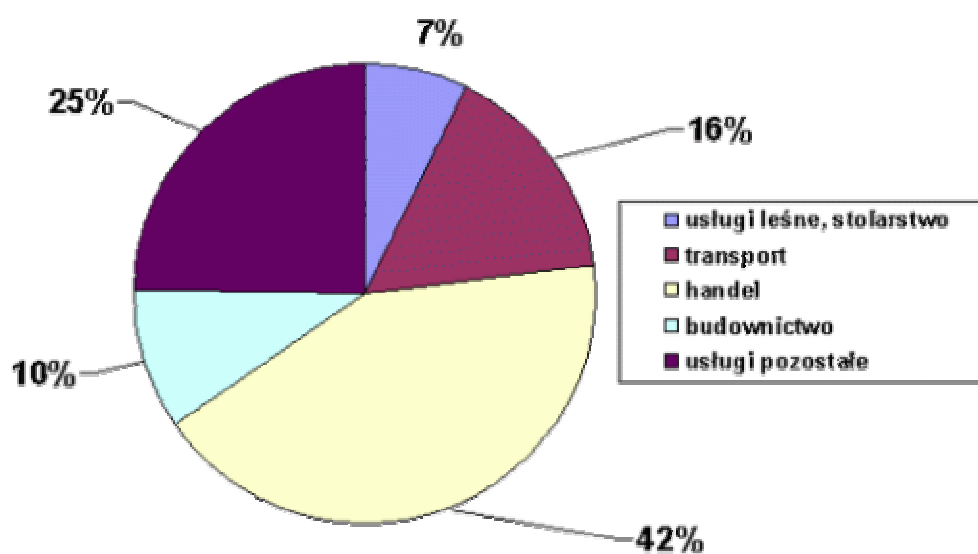
Według danych GUS na koniec 2007 roku, do ewidencji REGON wpisanych jest 157 podmiotów posiadających siedzibę na obszarze Gminy Lubomino. Należy do nich 11 podmiotów sektora publicznego (urząd gminy, GOPS, szkoły, biblioteka) oraz 146 podmiotów prywatnych.

Znaczna część tych podmiotów w praktyce nie funkcjonuje na rynku gospodarczym.

Działalność w sposób nieprzerwany prowadzi 70 podmiotów gospodarczych, zajmujących się przede wszystkim handlem i drobnymi usługami. Spośród nich można wyróżnić firmy:

- „Eko Produkcja” w Lubominie
- Firmę Usługowo - Handlową „LEMARK” w Lubominie,
- Wytwórnię i Rozlewnię Wód Gazowanych „LUPUS” w Wilczkowie,
- Zakład Szwalniczy „MARIOLA” w Wilczkowie,
- Firmę Handlową „TROJAN” w Lubominie,
- Sklep Spożywczo - Przemysłowy „AS” w Lubominie
- Firma Handlowa – Piekarnia w Lubominie

Działalność gospodarcza wg poszczególnych sekcji PKD w Gminie przedstawia poniższy wykres (dane UG Lubomino):

Rynek pracy w gminie jest słabo rozwinięty ze względu na niewielką liczbę zakładów pracy. Są to zakłady małe, które zatrudniają po kilka osób. Na terenie gminy nie ma dużych firm. Mieszkańcy głównie dojeżdżają do pracy do Dobrego Miasta, Olsztyna, Ornety.

Według danych GUS na koniec 2007 roku na stałe w Lubominie zatrudnionych było 214 osób (87 mężczyzn i 127 kobiet).

Duża część mieszkańców, zwłaszcza młodego kończącego szkoły pokolenia wybiera pracę za granicą. Najczęściej jest to praca bez umowy i rejestracji pracownika, osoby te rejestrują się w Polsce jako bezrobotne.

2.4. Oświata, kultura, opieka medyczna.

2.4.1. Oświata.

Na terenie Gminy Lubomino funkcjonują trzy szkoły podstawowe: w Wilczkowie, w Rogiedlach, Zespół Szkół w Lubominie oraz Gimnazjum w Lubominie .

Tabela nr 4 Placówki oświatowe na terenie gminy

L.p.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli
1.	Szkoła Podstawowa w Wilczkowie	79	12
2.	Szkoła Podstawowa w Rogiedlach	66	10
3.	Zespół Szkół w Lubominie	201	18
4.	Gimnazjum w Lubominie	176	18
	Ogółem:	522	58

Źródło: Urząd Gminy w Lubominie

W trzech szkołach podstawowych i gimnazjum na terenie Gminy Lubomino uczy się 522 uczniów, uczy 58 nauczycieli.

Szkoły realizują zadania określone w ustawie o systemie oświaty oraz w przepisach wykonawczych wydanych na ich podstawie. Zatrudnieni nauczyciele posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe.

Uczniowie szkół podstawowych dowożeni są autobusami szkolnymi ze swoich miejscowości do pobliskich szkół tj. do Lubomina, Wolnicy, Rogiedli i Wilczkowa. Natomiast młodzież z terenu całej gminy dowożona jest do Gimnazjum do Lubomina.

W Zespole Szkół Podstawowych w Lubominie oraz w Szkole Podstawowej w Wilczkowie znajdują się stołówki szkolne, w których uczniowie korzystają z jednego gorącego posiłku. W Szkole Podstawowej w Rogiedlach i w Wolnicy uczniowie korzystają z dożywiania.

W 2007 roku z dożywiania w szkołach skorzystało ogółem: 228 uczniów opłacanych przez GOPS w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. **Udział dzieci dożywianych w ogólnej liczbie uczniów, wynoszący aż 43,68% świadczy o ubóstwie mieszkańców gminy Lubomino.**

Na terenie gminy nie ma szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież po ukończeniu gimnazjum dalszą naukę kontynuuje w takich miejscowościach jak: Orneta, Dobre Miasto, Olsztyn, Smolajny.

Do miejscowości takich jak: Biała Wola, Wapnik, Świękity, Wójtowo nie kursuje stała komunikacja. **W większości z tych miejscowości młodzież nie kontynuuje dalszej nauki, ze względu na trudną sytuację materialną, brak komunikacji.**

Jak widać dostęp do edukacji w gminie rolniczej jest bardzo utrudniony i cechujący się dużą dysproporcją w stosunku do ośrodków miejskich.

Dla większości dzieci szkoła, poza funkcją edukacyjną jest jedynym miejscem, w którym mogą skorzystać z oferty kulturalnej, sportowej, wsparcia. Ze względu na charakter dowozu szkolnego (jeden kurs do danej miejscowości) skorzystanie z i tak skromnej oferty staje się niemożliwe.

Dla wyrównania szans edukacyjnych trzeba przygotować ofertę w zakresie:

- wyrównania dysproporcji edukacyjnych,

- przygotowania do dalszych etapów edukacji,
- organizacji wolnego czasu,
- angażowania dzieci i młodzieży w inicjatywy społeczne,
- budowania poczucia własnej wartości, kształtowania właściwych postaw życiowych,
- rozwoju umiejętności, indywidualnych zdolności i talentu.

2.4.2.Kultura

Gminną instytucją kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna w Lubominie, posiadająca swoje filie w Rogiedlach i Wilczkowie, obsługująca ponad 1000 czytelników. Biblioteka jest placówką zawsze wyróżniającą się w konkursach bibliotek publicznych województwa, przodując w zakresie ilości wypożyczonych książek oraz zakupu nowości.

Urząd Gminy wraz z podległymi placówkami organizuje mieszkańcom wiele imprez kulturalno - rozrywkowych: festyny, dożynki Gminne, imprezy okolicznościowe typu: „Dzień Babci i Dziadka”, obchody „Dni Rodziny”.

Animatorami życia kulturalnego są:

- organizacje pozarządowe, które działają na terenie gminy w obszarze kultury: Stowarzyszenie LGD „Warmiński Zakątek”, koło gospodyń wiejskich w Wilczkowie,
- grupy nieformalne, takie jak Rada Sołecka sołectwa Rogiedle,
- w maju 2004 roku w Lubominie powstała Kapela Bum-Cyk. Występuje w strojach warmińskich. W swoim repertuarze ma piosenki ludowe i biesiadne.

2.4.3.Opieka medyczna.

Opiekę medyczną na terenie Gminy zapewnia Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubominie zatrudniający lekarza rodzinnego, 4 pielęgniarki oraz lekarzy specjalistów zatrudnionych w ramach kontraktu.

W Zakładzie Opieki Zdrowotnej przyjmują lekarze specjaliści jak: endokrynolog, kardiolog, urolog, diabetolog.

Tabela Nr 5 Sprawozdanie z działalności SGZOZ w Lubominie

L.P.	Wyszczególnienie	2006 rok	2007 rok
1.	Lekarz Ilość przyjęć Ilość wizyt domowych	8240 163	8437 77
2.	Pielęgniarka środowiskowo-rodzinna Ogólna liczba wizyt w środowisku	1027	829
3.	Położna środowiskowo-rodzinna Ogólna liczba wizyt w środowisku	-----	324
4.	Pielęgniarka w środowisku nauczania i wychowania Badania bilansowe Fluoryzacja uzębienia	----- -----	370 uczniów 274
5.	Ilość wykonanych badań	3327	2402

Źródło: Sprawozdanie z Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lubominie

AKCJE ZDROWOTNE w SGZOZ w Lubominie

W 2007 roku były porady specjalistyczne w ramach „Białych Sobót” poza kontraktem z NFZ.:

- 1.Specjalista Endokrynolog –porad 23 osoby
- 2.Specjalista Urolog-porad 30 osób
- 3.Specjalista Kardiolog -porad 25 osób
- 4.Specjalista Diabetolog – porad 22 osoby

5.Okulistyczne badania wzroku – 45 osób

Badania były bezpłatne.

Oprócz tego działa gabinet rehabilitacji, który w 2007 roku ogólnie przyjął 370 osób. Liczba zabiegów - 9078.

Na terenie zakładu funkcjonuje również gabinet stomatologiczny oraz apteka.

W obszarze opieki zdrowotnej problematyczną sferą jest brak powszechności korzystania z usług specjalistów przez mieszkańców wsi. Mieszkańcy Wilczkowa, Ełdyt Wielkich nie korzystają z usług medycznych w Lubominie ze względu na brak komunikacji.

Osoby mieszkające na wsi, zwłaszcza starsze trafiają do lekarza najczęściej w stanie przewlekłej, zaniedbanej choroby. Prowadzonemu leczeniu rzadko towarzyszą wizyty kontrolne.

Najbardziej newralgicznym obszarem problemowym jest brak profilaktyki zdrowia.

3. Pomoc Społeczna w Gminie Lubomino.

Na terenie gminy instytucją zajmującą się pomocą społeczną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie, który został utworzony Zarządzeniem Naczelnika Gminy z dnia 1 marca 1990 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie działa na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2004r. r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz.728) oraz innych przepisów prawnych z dziedziny pomocy społecznej.

Ośrodek jest jednostką budżetową Gminy Lubomino. Realizuje zadania pomocy społecznej:

- z zakresu zadań własnych gminy,
- zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej.

Zakres działania Ośrodka.

Do zadań Ośrodka należy:

- 1) w zakresie ogólnych zadań własnych Gminy:
  - a) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
  - b) przyznawanie pomocy w naturze na ekonomiczne usamodzielnienie,
  - c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków i pożyczek na ekonomiczne usamodzielnienie,
  - d) inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

- 2) W zakresie zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym:
  - a/ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
  - b/ sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
  - c/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
  - d/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
  - e/ udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
  - f/ świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
  - g/ pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne,
  - h/ udzielanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
  - i/ praca socjalna,
  - j/ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
  - k/ kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca,
  - l/ dożywianie dzieci,
  - ł/ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej.

- 3) w zakresie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę jest:
  - a/ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
  - b/ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
  - c/ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w

- miejsca zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d/ przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
  - e/prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - f/ organizowanie i prowadzenie środowiskowych domów samopomocowych,
  - h/realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Ośrodek współdziała z istniejącymi na terenie gminy instytucjami, organizacjami społecznymi, wyznaniowymi i kościelnymi, oraz zakładami pracy w celu realizacji zadań pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie zatrudnia 5 osób:

- 1.Kierownik GOPS
- 2.Pracownicy socjalni – 2 osoby
- 3.Księgowa
- 4.Starszy referent ds. świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej

3.1. Oferowane formy pomocy, wykonane zadania i problemy.

Zwiększająca się liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych pozbawionych zasiłku dla bezrobotnych, niskie wynagrodzenia oraz duża liczba osób utrzymujących się z rent i emerytur znacznie wpływa na zmniejszenie poziomu zamożności mieszkańców gminy. Jednocześnie powyższe problemy powodują zmianę sposobu i zakresu pomocy społecznej oraz zmianę klienta pomocy społecznej. **Obecnie osoby głównie korzystające z pomocy społecznej to osoby bezrobotne pozostające długotrwale bez pracy, samotne, niepełnosprawne z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, rodziny wychowujące dziecko niepełnosprawne, osoby i rodziny, które z różnych powodów (najczęściej wypadków losowych) znalazły się w przejściowo trudnej sytuacji finansowej (również z powodów emigracji zarobkowej), osoby bez źródeł utrzymania lub utrzymujące się z pracy**

dorywczej, zasiłków rodzinnych, alimentów lub z pracy stałej lecz nie dającej gwarancji utrzymania się osoby samotnej lub rodziny.

Osoby niepełnosprawne dotknięte niepełnosprawnością są grupą szczególnie narażaną na społeczne wykluczenie, ze względu na występujące bariery w otaczającym nas świecie poprzez: bariery edukacyjne, architektoniczne, zatrudnieniowe, jeszcze ciągle negatywne postawy społeczne oraz brak wyspecjalizowanych służb środowiskowych.

Pogłębiające się obniżenie poziomu warunków bytowych wpływa na marginalizację coraz szerszej rzeszy osób uzależnionych od alkoholu oraz wielodzietnych rodzin niewydolnych wychowawczo.

Tabela Nr 6 Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	Liczba osób w rodzinach
2006	250	957
2007	234	887

Źródło: Sprawozdanie roczne MPiPS-03 za rok 2006 i 2007

W roku 2006 z pomocy społecznej korzystało 250 rodzin w tym 957 osób w rodzinach. Natomiast w 2007 roku z pomocy GOPS korzystały 234 rodziny w tym 887 osób w rodzinach, a więc podobna liczba osób jak w roku poprzednim. Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że są przeważnie te same środowiska uzależnione od świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela Nr 7 Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba Rodzin 2006r.	Liczba osób w rodzinach 2006r	Liczba rodzin 2007 r.	Liczba osób w rodzinach 2007r.
ubóstwo	10	18	15	31

bezdomność	1	1	0	0
bezrobocie	85	337	87	347
niepełnosprawność	7	23	14	25
Długotrwała lub ciężka choroba	5	17	13	41
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	55	310	51	255
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	1	3
Alkoholizm i narkomania	22	75	32	89
Potrzeby ochrony macierzyństwa	8	42	16	63

Źródło: Sprawozdanie roczne MPiPS-03 za rok 2006 i 2007

Jak wynika powyższej z tabeli **powody przyznania pomocy z tutejszego Ośrodka** były różne. Głównie korzystają z niej **osoby bezrobotne** tj. w 2006 roku 85 osób bezrobotnych, a w 2007 roku 87 osób. Również z **powodu alkoholizmu** w 2006 roku ze wsparcia skorzystały 22 osoby, a w 2007 roku 32 osoby.

Z powodu **bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych** w 2006 roku skorzystało z pomocy 55 rodzin i w 2007 roku 51 rodzin.

Znacznie wzrosła liczba rodzin objętych pomocą z powodu **długotrwałej i ciężkiej choroby domownika, oraz potrzeby ochrony macierzyństwa.**

Tabela Nr 8 Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Świadczenia pieniężne	Liczba osób 2006r.	Kwota w zł 2006r.	Liczba osób 2007r.	Kwota 2007r.
Zasiłek stały	18	52.823	21	63.295
Zasiłek	91	88.273	94	94.518

okresowy				
Zasiłek celowy	216	109.369	198	90.916
Zasiłek specjalny celowy	22	6.765	17	3.652
ogółem		257.230		252.381

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-03 za rok 2006 i 2007

Z wyżej przedstawionych tabel wynika, że pomoc społeczna utrzymuje się na podobnym poziomie przez okres dwóch lat. Są to przeważnie te same środowiska, które nie potrafią wyjść z kręgu pomocy społecznej. W 2006 roku było 18 osób z **prawem do zasiłku stałego**/ osoby niepełnosprawne/, które otrzymały pomoc na kwotę 52.823 zł. W 2007 roku liczba osób z zasiłkiem stałym wynosiła 21 osób. Kwota zasiłków stałych wynosiła 63.295 zł.

Pomoc w formie **zasiłków okresowych** w 2006 roku otrzymało 91 osób na kwotę: 88.273 zł, a w 2007 roku 94 osoby na kwotę: 94.518 zł.

Zasiłek celowy z zadań własnych gminy i „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” otrzymało w 2006 roku 216 osób na kwotę 109.369 zł, w tym zasiłek specjalny celowy 22 osoby na kwotę: 6.765 zł. Natomiast w 2007 roku pomoc otrzymało 198 osób na kwotę: 90.916 zł, w tym zasiłek specjalny celowy 17 osób na kwotę: 3.652 zł.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2003r. Nr 228, poz. 2255 z późniejszymi zm.) w GOPS realizowane są świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna, a od września 2008 roku przez Ośrodek będzie realizowany „fundusz alimentacyjny”.

Osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka;

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
- samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- samotnego wychowania dziecka;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
- rozpoczęcia roku szkolnego;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny
- świadczenie pielęgnacyjne

Tabela Nr 9 Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna

wyszczególnienie	Liczba świadczeń 2006r.	Kwota świadczeń w złotych 2006r.	Liczba świadczeń 2007r.	Kwota świadczeń w zł.2007r.
Zasiłki rodzinne	8113	411.730	7754	469.714
Dodatki do zasiłków rodzinnych	4486	437.137	4004	419.067
Zasiłki pielęgnacyjne	887	130.347	907	138.771
Świadczenia pielęgnacyjne	68	28.560	61	25.200
Jednorazowa zapomoga	45	45.000	40	40.000
Zaliczka alimentacyjna	484	78.374	437	82.622
Razem:		1.131.148		1.175.374

Źródło: Sprawozdanie roczne za 2006 i 2007 rok

Jak wynika z tabeli wydatki za 2006 rok na świadczenia rodzinne i zaliczkę alimentacyjną wynosiły: 1.131.148 złotych, a w 2007 roku wyniosły: 1.175.374 złotych. Ogólnie prawie te same rodziny w 2006 i 2007 roku otrzymały zgodnie z ustawą prawo do świadczeń w formie zasiłków rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej.

Przy Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej działa **Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Klub Integracji Społecznej**.

W 2005 roku na wniosek Wójta Gminy z Urzędu Marszałkowskiego GOPS otrzymał dotację na bieżącą działalność MKIS.

Tabela Nr 10 Wydatki poniesione na działalność Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Lubominie

Rok	Kwota w złotych
2006	14.445
2007	23.600

Źródło: Sprawozdanie roczne z GOPS w Lubominie

Uczestnikami MKIS jest młodzież z Gimnazjum w Lubominie wytypowana przez pedagoga szkolnego.

Z tych środków finansowych organizowane były dla młodzieży między innymi: spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym, z doradcą zawodowym, kurs języka angielskiego, również organizowane były wycieczki krajoznawczo- turystyczne, wycieczki rowerowe, ogniska itp. W 2006 roku wydatkowano kwotę 14.445 złotych , a w 2007 roku 23.600 złotych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie współpracuje od 2003 roku z **Bankiem Żywności w Olsztynie**. Wspólnie organizowane są dwa razy do roku przedsięwzięcia zbiórki żywności. Również realizowany jest Program „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”. W 2007 roku tutejszy Ośrodek przekazał nieodpłatnie dla 350 osób artykuły spożywcze w ilości:

2100kg makaronu, 3150kg mąki pszennej, 1750kg kaszy jęczmiennej, 1050kg cukru, 175kg płatków kukurydzianych, 350kg sera topionego, 313,6kg sera podpuszczkowego, 4548kg mleka UHT.

Od wielu lat bardzo dobrze układa się współpraca z Parafią Rzymsko-Katolicką w Lubominie. Organizowane są kolonie, półkolonie dla dzieci z rodzin najuboższych. Również na Święta Bożego Narodzenia paczki dla dzieci. Dzięki „CARITAS” najubożsi parafianie otrzymują żywność.

3.2. Wizja rozwoju Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Strategia wskazuje drogę osiągnięcia celów w konkretnych warunkach i z wykorzystaniem posiadanych zasobów, odzwierciedlając środki, za pomocą, których cele te będą osiągnane. Strategia służy redukcji niepewności, bowiem minimalizuje nieoczekiwany i nieprzewidywalny przebieg działań, służy także osiągnięciu zdolności rozwiązywania problemów wywołanych przez zdarzenia i czynniki zewnętrzne w oparciu o zasoby i działania generowane wewnątrz własnej struktury.

W sferze społecznej przewycięzenie istniejących, czy też powstających trudności w dużej mierze zależy od wykorzystania własnych możliwości, środków i uprawnień przez jednostkę i rodzinę, umiejętności poruszania się w zmieniających się warunkach społecznych. Motywacja jednostki do poszukiwania nowych możliwości pracy, zdobycia nowego zawodu, czy innych umiejętności jest pewną drogą do sukcesu. Musimy być również świadomi, że w stosunku do osób przewlekle chorych lub ich rodzin właściwa, profesjonalna i kompetentna realizacja zalecanej pielęgnacji jest formą przewycięzenia tych trudności, a nawet zabezpieczenia przed ich nasileniem przez ograniczenie powikłań i nawrotów choroby.

Podstawowym warunkiem skutecznego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym jest jednak wyższa świadomość mieszkańców gminy na

temat głównych przyczyn, skutków tych zjawisk oraz zasad i możliwości zapobiegania ich powstawaniu, a także ich zaangażowanie w pomoc drugiemu człowiekowi.

3.3. Pomoc społeczna jako skuteczny element systemu wsparcia społecznego

Negatywne skutki transformacji ustrojowej sprawiły, że Gmina Lubomino jak i cały obszar województwa warmińsko-mazurskiego znalazły się w niekorzystnym położeniu społeczno – ekonomicznym.

Wysoka stopa bezrobocia w gminie, brak miejsc pracy, likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, długotrwałe bezrobocie spowodowało, że z każdym rokiem wzrasta liczba osób i rodzin żyjących na pograniczu ubóstwa. Jest to jeden z wyznaczników szczególnej roli pomocy społecznej w ogólnym systemie wsparcia społecznego mieszkańców nie tylko w naszej gminie, ale całego regionu.

Osiągnięcie stanu określonego w głównym celu strategii wymaga realizacji podstawowych założeń strategicznych, dotyczących sfery pomocy społecznej w szczególności:

- 1) podniesienie społecznej i zawodowej aktywności mieszkańców gminy.
- 2) zaspokajanie potrzeb socjalnych wszystkich mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia ze szczególnym uwzględnieniem rodzin i osób zagrożonych zjawiskami marginalizacji.
- 3) zmian w mentalności mieszkańców gminy, co do roli i zadań pomocy społecznej i kształtowania świadomości w tej sferze.
- 4) uaktywnienie i wypracowanie podstaw i zasad współpracy z podmiotami lokalnego życia publicznego (osoby fizyczne i prawne, szkoła, kościół katolicki i inne kościoły, fundacje, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe).

Pomoc społeczna w takim ujęciu staje się ważnym elementem całego systemu wsparcia społecznego mieszkańców gminy. Jej pozycję wyznacza z

jednej strony realizacja podstawowych zadań ustawowych zaś z drugiej koordynowanie działań wszystkich podmiotów współtworzących system wsparcia społecznego.

Praktyczna realizacja założeń strategicznych wymaga stworzenia silnych podstaw takiego systemu, wzmocnienia wzajemnej współpracy wszystkich partnerów społecznych z jednostką pomocy społecznej.

Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest określenie sposobu wydawania publicznych pieniędzy w taki sposób, by efektywnie zaspokajać potrzeby mieszkańców gminy i jednocześnie rozwiązywać ich problemy społeczne.

System wsparcia będzie uruchomiany w przypadku pojawienia się problemów społecznych, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem głównym Ośrodka jest dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie samodzielnego funkcjonowania.

Realizując strategiczne założenia Ośrodka będziemy dążyć do umocnienia wzajemnej współpracy wszystkich jednostek pomocy społecznej, a także włączenia innych podmiotów lokalnego życia publicznego tak, aby system wsparcia mieszkańców był jak najbardziej skuteczny, między innymi przy wykorzystaniu różnego rodzaju funduszy np.: Unii Europejskiej.

4. Źródła problemów społecznych

4.1. Problemy osób starszych i niepełnosprawnych

„Starość” przychodzi niezauważalna a jednak ma swoje potrzeby. Wśród rozlicznych potrzeb – potrzeba miłości, bezpieczeństwa, akceptacji, uznania.

W Gminie Lubomino jest coraz większy problem z osobami starszymi, rodzina staje się coraz bardziej obojętna na pomoc swoim rodzicom, uchyla się od zapewnienia im opieki, zrzucając tym samym ten obowiązek na gminę.

Więź rodzinna zanika. Zdarzają się coraz częstsze przypadki, że dorosłe dzieci nie pracują, a utrzymują się z renty rodzica. Kiedyś osoby sędziwe otaczano wielkim poważaniem. Chętnie stosowano się do ich rad. Obecnie w wielu krajach uległo to zmianie. Starszych ludzi często się lekceważy, a nawet źle traktuje, a przecież jak wszyscy chcą być szanowani, pragną podejmować decyzje i odczuwać, że są potrzebni innym.

Zatem celem gminnej strategii jest:

- zapewnienie opieki osobom starszym i obłożnie chorym, niepełnosprawnym w formie usług opiekuńczych,
- większe zapewnienie dostępności do pomocy instytucjonalnej,
- odbudowanie więzi rodzinnej poprzez tworzenie różnego rodzaju programów np. „Pogodna starość”,
- rozbudzenie aktywności osób starszych,
- włączenie w inicjatywy społeczne,
- zapobieganie wycofaniu się z życia społecznego, wręcz korzystania z ich zasobów (starsi) i włączenia się do społeczeństwa (niepełnosprawni).

Tabela Nr 11 Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych

ROK	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	Kwota w złotych
2006	5	24.064
2007	6	29.540

Źródło:GOPS- Sprawozdanie MPiPS-03 za rok 2006 i 2007

Jak wynika z tabeli z każdym rokiem wzrasta zapotrzebowanie na pomoc w formie usług opiekuńczych dla osób starszych , obłożnie chorych.

Od 2008 roku w domu pomocy społecznej przebywają z terenu naszej gminy dwie osoby i trzecia będzie pensjonariuszem DPS od trzeciego kwartału tego roku.

Tabela Nr 12 Ludność gminy w wieku poprodukcyjnym wg płci

(na stan 05.08.2008r.)

Kobiety powyżej 60 lat	329
Mężczyźni powyżej 65 lat	146
Ogółem:	475

Źródło : Ewidencja Ludności –Urząd Gminy w Lubominie

Liczba mieszkańców naszej gminy wynosi: 3750 osób w tym:475 osób w wieku poprodukcyjnym.

Zatem liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby mieszkańców wynosi ok.13% i jest to wskaźnik dosyć niski. W tym zakresie ważne jest, aby osoby kończące aktywność zawodową nadal aktywnie funkcjonowały w społeczeństwie. Niezmiernie ważna dla tej grupy jest dostępność do usług medycznych i świadoma profilaktyka zdrowotna.

4.2.Bezrobocie na terenie gminy

Bezrobocie to sytuacja, w której istnieje grupa pracowników zdolna do pracy oraz gotowych ją podjąć, lecz nie znajdująca możliwości zatrudnienia.

Bezrobotny to osoba nie pobierająca nauki w szkole daytimej, zdrowa, gotowa do podjęcia pracy, ale z powodu braku zatrudnienia zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla miejsca zamieszkania.

Najważniejszym miernikiem warunków życia mieszkańców gminy jest wysoka stopa bezrobocia. Między innymi przyczyną bezrobocia są posiadane kwalifikacje, wykształcenie, zawód czy miejsce zamieszkania. Stopa bezrobocia na koniec 2007 roku wynosiła ok. 30 %. Na koniec kwietnia 2008 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosiła 352 osoby w tym:

- z prawem do zasiłku 61 osób w tym: 26 kobiet,
- bez prawa do zasiłku 291 osób w tym:182 kobiety.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubominie działa

od 2005 roku Klub Integracji Społecznej. W Klubie Integracji Społecznej odbywały się szkolenia dla osób długotrwale bezrobotnych.

W 2007 roku w Programie reintegracji społecznej i zawodowej wzięło udział 11 osób bezrobotnych.

Program obejmował takie tematy jak:

- 1.osobowość a preferencje zawodowe,
- 2.zaburzenia osobowości /uzależnienia/ a mobilność na rynku pracy,
- 3.poczucie wartości a źródła motywacji,
- 4.przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej,
- 5.asertywność w relacjach społeczno-zawodowych.

Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspakajanie ważnych potrzeb społecznych w różnych sferach życia. Prowadzi to do narastania kwestii społecznych jak: kwestia ubóstwa, edukacyjna, zdrowotna itd. Społeczeństwo naszej gminy ubożeje, znajduje się w trudnej sytuacji materialnej.

Celem strategii jest zmniejszenie bezrobocia poprzez pobudzenie przedsiębiorczości, pobudzenie zaradności u osób bezrobotnych.

Tabela Nr 13 Bezrobocie w Gminie Lubomino w poszczególnych latach:

Lp.	Stan na koniec roku	Liczba osób bezrobotnych
1	2006	397
2	2007	348

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy filia w Orniecie

Tabela Nr 14 Szacunkowe stopy bezrobocia w Gminie Lubomino:

	2006	2007
Liczba bezrobotnych	397	348
Liczba osób w wieku produkcyjnym	2315	2315
Szacunkowa stopa bezrobocia	17,15%	15,03%
W tym:		
- bezrobocie kobiet	20,91%	17,77%
- bezrobocie mężczyzn	16,16%	10,88%

W 2006 roku liczba osób bezrobotnych wynosiła 397 osób, a w 2007 roku 348 osób. Jak wynika z przedstawionych w tabeli cyfr, liczba osób bezrobotnych zmniejsza się, jednak największym problemem jest bezrobocie kobiet, którym trudniej znaleźć pracę, zwłaszcza poza miejscem zamieszkania.

4.3. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy.

Tabela Nr 15 Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i grup wieku

Grupa wieku	ogółem	Poziom Wykształcenia					
		wyższe	Średnie			Zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone
			razem	ogólno kształcące	Zawodowe		
Ogółem	2981	93	545	120	370	765	1330
13-19 lat	479	-	28	17	11	31	385
20-29	584	30	203	54	128	241	106
30-39	475	17	127	20	97	224	104
40-49	520	19	117	15	89	177	202
50-59	368	20	44	6	32	63	235
60-64	137	-	10	5	4	14	95
65 lat i więcej	418	5	16	3	9	15	203
mężczyźni	1531	35	220	36	166	504	692
kobiety	1450	58	325	84	204	261	38

Źródło: Na podstawie spisu powszechnego z 2002r

Jak wynika z powyższej tabeli z wykształceniem wyższym są 93 osoby, z wykształceniem średnim 120 osób, z zawodowym 370 osób, z **zasadniczym zawodowym 765osób, a podstawowym aż 1330 osób. Najwięcej z pomocy społecznej korzystają osoby w wieku od 30-59 lat. W tej grupie wiekowej z wykształceniem podstawowym jest łącznie 541 osób. Zdaniem Zespołu ds. aktualizacji Strategii, że to jest problem społeczny gminy. Należałoby realizować programy edukacyjne dla tych osób.**

4.4. Alkoholizm i przemoc w rodzinie

Problem alkoholizmu w szczególności dotyczy najuboższe warstwy społeczeństwa. Stale rośnie w naszej gminie liczba osób korzystających z różnych form pomocy społecznej udzielanej przez GOPS, z czego znaczną część stanowią mieszkańcy ze środowisk nadużywających alkoholu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpraca polega na bieżącym monitorowaniu zaobserwowanych problemów alkoholowych, wymianie informacji oraz możliwości kierowania za pośrednictwem Komisji osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe.

Z danych uzyskanych z policji wynika, że 90% interwencji domowych było spowodowanych przez pijanego sprawcę.

W Gminie został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego celem jest:

- zapobieganie powstawania nowych problemów alkoholowych,
- zmniejszenie rozmiarów problemów aktualnie występujących,
- budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi skutkami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).

Tabela Nr 16 Liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe

2006 rok	21
2007 rok	26

Źródło: Informacja z GKRPA

Z powyższych cyfr przedstawionych w tabeli wynika, że w 2006 roku na leczenie odwykowe było zgłoszonych 21 osób, natomiast w 2007 roku już 27 osób. Co roku zwiększa się liczba osób nadużywających alkoholu. Na ogół niepracują, osoby te są na utrzymaniu rodzin, lub ośrodka pomocy społecznej. Zarówno uzależnienie jak i występująca przemoc w rodzinie stanowią sekret wewnątrz rodziny jak i na zewnątrz. Rodziny próbują unikać sytuacji, w której

prawda mogłaby zostać odkryta. Ofiary przemocy domowej potrzebują pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej, a także wsparcia. Stosowanie przemocy wobec domowników powoduje dysfunkcję rodziny.

Obowiązkiem przeciwdziałania przemocy w rodzinie szczególnie z problemem alkoholowym, spoczywa na samorządzie lokalnym. Zgodnie z nowelizacją Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy między innymi udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą.

4.5. Wykaz problemów społecznych

Podczas pracy nad aktualizacją strategii wyłoniono istniejące problemy społeczne, które zdaniem uczestników warsztatów są dominujące na terenie naszej gminy tj.:

1. Brak kompleksowego wsparcia społecznego i rodzinnego
2. Niedostateczne wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych
3. Wysokie bezrobocie
4. Słaba współpraca z organizacjami pozarządowymi
5. Niewystarczający poziom wykształcenia mieszkańców
6. Występujące patologie społeczne i przemoc w rodzinie.

5. Kapitał społeczny

5.1. Organizacje pozarządowe

Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe z siedzibą w Lubominie

Cele działania:

- zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie krzewienia i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, rekreacji i turystyki na terenie działania oraz wychowanie dzieci i młodzieży przez kulturę i sport ze szczególnym uwzględnieniem środowiska wiejskiego.

Uczniowski Klub Sportowy „TROPS” w Lubominie

Cele działania:

- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz pomoc organizacyjną,
- uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu jak i poza nim,
- organizowanie uczniom wszystkich klas różnorodnych form współzawodnictwa sportowego

Lubomińskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „PERSPEKTYWA” z siedzibą w Lubominie

Cele działania:

- wspieranie oświaty i edukacji młodzieży,
- rozwój zainteresowań kulturą i tradycją,
- działanie na rzecz ochrony środowiska,
- organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
- wspieranie młodych talentów,
- organizowanie imprez sportowych, kulturalno-rozrywkowych.

Stowarzyszenie „ZŁOTY KŁOS” z siedzibą w Lubominie

Cele działania:

- działania na rzecz społeczności lokalnej,
- promocja i popieranie życia na wsi.

Stowarzyszenie „Warmiński Zakątek”, które działa na terenie gminy od 2006 roku realizując program unijny Leader Plus, zadania samorządu województwa oraz zadania własne Gminy Lubomino. W 2008 roku realizuje na terenie gminy Poakcesyjny Program Wspierania Obszarów Wiejskich.

Na terenie Gminy Lubomino istnieją organizacje pozarządowe. Współpraca władz lokalnych i jednostek organizacyjnych z organizacjami pozarządowymi jest niesatysfakcjonująca. Społeczność lokalna jest mało aktywna. Jak wynika z celów działania wyżej wymienionych organizacji założenia są nastawione na dobro jednostek, środowiska z czego należałoby wdrożyć w życie społeczne naszej gminy.

W 2005 roku został opracowany przez Gminę program współpracy Gminy Lubomino z organizacjami pozarządowymi. Celem programu jest mobilizacja oraz stworzenie warunków sprzyjających zwiększeniu aktywności społecznej mieszkańców Gminy Lubomino. Priorytetowym celem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi jest objęcie nią jak największej liczby mieszkańców w różnych dziedzinach ich aktywności.

5.2. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy zabezpiecza w stopniu **niewystarczającym** Komisariat Policji w Ornece. W Lubominie jest Rewir Dzielnicowy, w którym to trzy razy w tygodniu przyjmowani są interesanci w godz. 14-15, 30, obsługiwani przez jednego policjanta-dzielnicowego.

Brak doraźnych interwencji i stałego nadzoru policji skutkuje dużym poczuciem bezkarności i swobody postępowania osób zakłócających porządek publiczny.

W Gminie działają dwie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Lubominie i w Wilczkowie. Wyposażone są w wozy strażackie i podstawowy sprzęt gaśniczy.

W istniejącej sytuacji niezbędnym działaniem jest określenie najbardziej niebezpiecznych stref gminy (zwłaszcza Lubomina) i wdrożenie systemu monitoringu.

5.3. Wizja Gminna

Gmina Lubomino - miejscem na lepsze, bezpieczne „życie” mieszkańców poprzez:

- dobrze funkcjonujący system wsparcia rodzinnego i społecznego,
- dobrą współpracę instytucji ze środowiskiem lokalnym,
- zaspokajanie potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, zabezpieczające przed niedostatkiem i obniżeniem poziomu życia,
- sprawny system umożliwiający aktywność społeczną i zawodową mieszkańców,
- dobrą opiekę ludzi starszych i niepełnosprawnych,
- większą więź rodzinną,
- dobrze rozwinięty wolontariat,
- zapewnione bezpieczeństwo socjalne,
- umocnioną współpracę sąsiedzką w zakresie bezpiecznego otoczenia,
- szeroką współpracę mieszkańców gminy z jednostkami samorządowymi, z policją, zapobiegającą zjawiskom patologii społecznych.

5.4. Główne obszary problemowe, cele główne i szczegółowe.

CEL NADRZĘDNY

**Aktywizacja społeczności lokalnej
w celu poprawy jakości życia**

Obszar problemowy - Wsparcie społeczne i rodzinne

I. Cel główny: Dobrze funkcjonujący system wsparcia społecznego i rodzinnego

Cele szczegółowe:

1. System wsparcia finansowego rodzin.
2. Większa odpowiedzialność rodziców za losy własnych dzieci.
3. Rozwój i upowszechnienie kultury wśród dzieci i młodzieży.
4. Bogata oferta usług skierowana do rodzin.

Obszar problemowy – Osoby starsze i niepełnosprawne

II. Cel główny: Otoczenie opieką osób starszych i niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

1. Sprawny system wsparcia finansowego
2. Rozszerzenie zakresu pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym

Obszar problemowy - **Bezrobocie**

III. Cel główny: Pobudzenie zaradności osób bezrobotnych

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie zjawiska bezrobocia.
2. Aktywizacja zawodowa.

Obszar problemowy - **Aktywność społeczna**

IV. Cel główny: Pobudzenie aktywności społecznej.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie inicjatyw lokalnych i organizacji pozarządowych.
2. Promocja wolontariatu.

Obszar problemowy – **Edukacja**

V. Cel główny: Podniesienie wykształcenia i wyrównanie szans edukacyjnych.

Cele szczegółowe:

1. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.
2. Podniesienie kwalifikacji u osób dorosłych poprzez edukację.

Obszar problemowy – **Patologie społeczne i przemoc
w rodzinie**

VI. Cel główny: Ograniczenie patologii i przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe:

1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.
2. Przeciwdziałanie patologii i przemocy w rodzinie.

5.5. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

I. Dobrze funkcjonujący system wsparcia społecznego i rodzinnego.

/ instytucja koordynująca – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie/

L. P.	Działania	okres realizacji od	okres realizacji do	wskaźniki	instytucje realizujące działania	Źródło finansowania
1. System wsparcia finansowego						
1.	Zabezpieczenie środków finansowych na zadania ustawowe	2008	Praca ciągła	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej, liczba dzieci kwalifikujących się do świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne (Od Wojewody na zadania zlecone)
2.	Stale rozeznanie potrzeb w grupie odbiorców	2008	Praca ciągła	Liczba osób zgłaszających się o pomoc, liczba kontraktów socjalnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
2. Większa odpowiedzialność rodziców za losy własnych dzieci.						
1.	Tworzenie i realizacja programów budujących więzi w rodzinach	2008	Praca ciągła	Liczba osób biorących udział w programach	Szkoły, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnie opiekuńczo – wychowawcze (instytucje współpracujące	Fundusze zewnętrzne, budżet gminy
2.	Przygotowanie do pełnienia	2008	Praca ciągła	Liczba osób	Szkoły,	Fundusze zewnętrzne,

	ról w rodzinie			biorących udział w programach	rodzice	budżet gminy
3.	Rozwój sieci poradnictwa	2008	Praca ciągła	Liczba osób	Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (instytucja współpracująca)	Fundusze zewnętrzne, budżet gminy

3. Rozwój i upowszechnienie kultury wśród dzieci i młodzieży.

1.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w imprezach i zajęciach rekreacyjno-edukacyjnych.	2008	2009	Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
2.	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej.	2008	2009	Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
3.	Animowanie działań samopomocowych	2008	2009	Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
4.	Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich.	2008	2009	Liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)

4. Bogata oferta usług skierowanych do rodzin.

1.	Organizacja imprez i zajęć rekreacyjno-integracyjnych dla rodzin	2008	2009	Liczba rodzin biorących udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
2.	Usprawnienie systemu wsparcia dla rodziny m.in. prawnego , socjalnego , psychologicznego.	2008	2009	Liczba rodzin biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
3.	Prowadzenie działalności edukacyjnej.	2008	2009	Liczba rodzin biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)
4.	Animowanie działań samopomocowych.	2008	2009	Liczba rodzin biorąca udział w programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)

II. Otoczenie opieką osób starszych i niepełnosprawnych

/ instytucja koordynująca – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubominie/

L.P.	Działania	Okres Realizacji od	Okres Realizacji do	wskaźniki	instytucje realizujące działania	Źródła finansowania
1. Sprawny system wsparcia finansowego						
1.	Zapewnienie środków finansowych na zadania ustawowe	2008	Praca ciągła	Liczba osób	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (instytucja współpracująca), Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Fundusze zewnętrzne (PERON), Budżet gminy
	Sprawny i jednolity system	2008	Praca	Liczba osób	Zakład Ubezpieczeń	budżet

2.	rentowy		ciągła		Społecznych (instytucja współpracująca)	państwa
2.Rozszerzenie zakresu pomocy w grupie osób starszych i niepełnosprawnych						
1.	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	2008	Praca ciągła	Liczba poradni, placówek	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (instytucja współpracująca), Urząd Gminy	Fundusze zewnątrzne
2.	Wspieranie aktywnego uczestnictwa osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczno- kulturalnym m.in. Utworzenie Klubu Seniora	2008	Praca ciągła	Liczba osób biorących udział w programach	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnątrzne
3.	Rozszerzenie usług opiekuńczych	2008	Praca ciągła	Liczba osób korzystających z usług	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy
4.	Łatwość dostępu do pomocy instytucjonalnej	2008	Praca ciągła	Liczba osób korzystających z pomocy instytucjonalnej	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (instytucja współpracująca)	Fundusze zewnątrzne, Budżet gminy
5.	Zapewnienie środków na pomoc finansową	2008	Praca ciągła	Liczba osób wymagająca pomocy	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy	Fundusze zewnątrzne, budżet gminy

					Rodzinie	
6.	Pomoc osobom starszym-wolontariat	2008	Praca ciągła	Liczba osób wymagających pomocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd gminy, szkoły	
7.	Świadczenie usług rekreacyjnych i poradniczo-informacyjnych dla osób starszych.	2008	2009	Liczba osób biorących udział w Programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)

III. Pobudzenie zaradności osób bezrobotnych.

/ instytucja koordynująca- Urząd Gminy w Lubominie /

L.P.	Działania	Termin realizacji od	Termin realizacji do	wskaźniki	Instytucje realizujące działania	Źródło finansowania
1.Ograniczenie zjawiska bezrobocia						
1.	Zmniejszenie bezrobocia poprzez stworzenie rynku pracy i zatrudnienie	2008	Praca ciągła	Liczba osób bezrobotnych	Urząd Gminy	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
3.	Kierowanie osób bezrobotnych do prac interwencyjnych i robót publicznych, stażu , przygotowania zawodowego	2008	Praca ciągła	Liczba osób podejmujących zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, stażu i przygotowania zawodowego	Urząd Gminy	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne (Fundusz Pracy)
4.	Współpraca instytucji samorządowych z urzędem pracy	2008	Praca ciągła	Liczba bezrobotnych, liczba umów	Urząd Gminy, Urząd Pracy (instytucja współpracująca)	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
2. Aktywizacja zawodowa.						
1.	Zwiększenie aktywności jednostki w poszukiwaniu pracy	2008	Praca ciągła	Liczba osób poszukujących pracy	Urząd Gminy	Budżet gminy
2.	Aktywizacja osób bezrobotnych	2008	Praca ciągła	Liczba osób bezrobotnych korzystających z pomocy GOPS	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Fundusze zewnętrzne(EFS), Budżet gminy
3.	Wdrażanie działań Klubu Integracji Społecznej	2008	Praca ciągła	Liczba osób biorących udział w zajęciach KIS (Program Operacyjny Kapitał Ludzki)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Fundusze zewnętrzne (EFS)
4.	Aktywizacja					Fundusze

	zawodowa absolwentów z terenu gminy	2009	Praca ciągła	Liczba absolwentów	Urząd Gminy	zewewnętrzne (Fundusz Pracy), budżet gminy
5.	Realizacja programów aktywizujących osoby długotrwale bezrobotnych	2008	Praca ciągła	Liczba osób długotrwale bezrobotnych, z którymi zawarte będą kontrakty socjalne (Program Operacyjny Kapitał Ludzki)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Fundusze zewnętrzne (EFS), budżet gminy

IV. Pobudzenie aktywności społecznej

/ instytucja koordynująca- Urząd Gminy w Lubominie /

L.P.	Działania	Termin Realizacji od	Termin Realizacji do	wskaźniki	Instytucje realizujące działania	Źródło finansowania
<i>1. Wsparcie inicjatyw lokalnych i organizacji pozarządowych</i>						
1.	Wsparcie finansowe inicjatyw lokalnych	2009	Praca ciągła	Liczba inicjatyw lokalnych	Urząd Gminy	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
2.	Promowanie imprez typu dożynki, festyny na tablicy i stronie internetowej gminy	2008	Praca ciągła	Liczba imprez	Urząd Gminy	Budżet gminy
3.	Współorganizowanie festynów i imprez lokalnych	2008	Praca ciągła	Liczba festynów, imprez lokalnych	Urząd Gminy	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
4.	Wspieranie inicjatyw lokalnych organizacji pozarządowych	2009	Praca ciągła	Liczba inicjatyw lokalnych organizacji pozarządowych	Urząd Gminy	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
5.	Promowanie inicjatyw w zakresie powstawania organizacji pozarządowych	2009	Praca ciągła	Liczba powstających organizacji	Urząd Gminy	Budżet gminy
6.	Opracowanie programu współpracy z fundacjami i stowarzyszeniami z poza terenu naszej gminy	2009	Praca ciągła	Liczba programów o współpracy	Urząd gminy	Budżet gminy
7.	Prowadzenie działalności poradniczo- informacyjnej dla społeczności lokalnej	2008	2009	Liczba osób biorących udział w Programie PPWOW	Urząd Gminy, Organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne (PPWOW)

2.Promocja wolontariatu						
1.	Wspieranie akcji i działań wolontariatu	2008	Praca ciągła	Liczba akcji i działań	Szkoły, Urząd Gminy, fundacje	Budżet Gminy

V. Podniesienie wykształcenia i wyrównania szans edukacyjnych.
/ instytucja koordynująca- Urząd Gminy w Lubominie/

L.P.	Działania	Termin Realizacji od	Termin realizacji do	wskaźniki	Instytucje realizujące działania	Źródła finansowania
1.Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych						
1.	Pomoc finansowa dla dzieci z rodzin najuboższych typu stypendia	2008	Praca ciągła	Liczba dzieci kwalifikujących się do przyznania stypendium	Urząd Gminy	Fundusze zewnętrzne, budżet gminy
2.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych	2009	Praca ciągła	Liczba dzieci wymagających zajęć pozalekcyjnych	Szkoły	Fundusze zewnętrzne
3.	Organizowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży	2008	Praca ciągła	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w warsztatach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły	Fundusze zewnętrzne, budżet gminy
2.Podniesienie kwalifikacji u osób dorosłych poprzez edukację.						
1.	Informowanie zainteresowanych o kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP	2008	Praca ciągła	Liczba osób zainteresowanych, bezrobotnych, liczba szkoleń	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP(instytucja współpracująca)	Fundusze zewnętrzne (Fundusz Pracy)
2.	Pisanie projektów umożliwiających pozyskiwanie środków na zdobycie, podnoszenie lub zmianę kwalifikacji	2009	Praca ciągła	Liczba beneficjentów biorących udział w projektach (PKL)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP (instytucja współpracująca)	Fundusze zewnętrzne

VI. Ograniczenie patologii i przemocy w rodzinie.
/ instytucja koordynująca-Urząd Gminy w Lubominie /

L.P.	Działania	Termin realizacji od	Termin realizacji do	wskaźniki	Instytucje realizujące działania	Źródło finansowania
1.Rozwój poradnictwa specjalistycznego						
1.	Stworzenie sprawnego systemu pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii	2008	Praca ciągła	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkomani	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych, Urząd Gminny,	Budżet gminy

2.	Tworzenie punktów konsultacyjnych i grup wsparcia	2008	Praca ciągła	Liczba punktów konsultacyjnych i grup wsparcia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy
2.Przeciwdziałanie patologii i przemocy w rodzinie						
1.	Profilaktyka i ograniczenie patologii	2008	Praca ciągła	Liczba osób uzależnionych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy
2.	Nawiązanie współpracy z kościołem oraz związkami wyznaniowymi	2008	Praca ciągła	Liczba parafii, związków wyznaniowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet gminy
3.	Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych w szkołach	2008	Praca ciągła	Liczba programów profilaktycznych w szkołach	Szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy
4.	Upowszechnienie informacji o możliwościach uzyskania wsparcia dla rodzin, w których występuje przemoc	2008	Praca ciągła	Liczba osób wymagających wsparcia, u których występuje przemoc	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy

5.6. Hierarchia celów

6.Zarządzanie realizacją strategii

Zaktualizowaną Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubomino na lata 2008-2015 i zakończoną podjęciem uchwały przez Radę Gminy w Lubominie stawia przed władzami gminy konieczność ustalenia sposobów zarządzania realizacją strategii.

Zatem:

- 1.Koordynatorem realizacji będzie kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubominie.
- 2.Powołany Zespół przez Wójta Gminy Lubomino nadzorował będzie realizację zadań w danych obszarach problemowych.
- 3.Koordynator opracowywał będzie coroczny plan działania zatwierdzany przez Zespół.
4. Zarządzeniem Wójta Gminy Lubomino przyjmowany będzie roczny plan działania.
- 5.Koordynator dokonywał będzie monitoringu realizowanych zadań z danych obszarów problemowych przez cały okres realizacji.
- 6.Po zakończeniu roku Zespół oceniał będzie realizację rocznego planu.
7. Wójt Gminy Lubomino raz na rok składał będzie sprawozdanie Radzie Gminy w Lubominie z postępów realizacji Strategii.
- 8.Zespół decydował będzie o aktualizacji strategii nie rzadziej niż raz na trzy lata.

Zespół tworzący Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2004-2015 w Gminie Lubomino w składzie:

- 1. Andrzej Mazur**-Wójt Gminy Lubomino
- 2. Halina Radzińska**-Kierownik GOPS
- 3. Iwona Kuczyńska**-Pracownik socjalny w GOPS
- 4. Monika Kosk-Trociuk**- Pracownik socjalny
- 5. Maria Mazur**-Dyrektor Gimnazjum w Lubominie
- 6. Maria Sienkiewicz**-Dyrektor Zespołu Szkół Podstawowych w Lubominie
- 7. Jolanta Hernat**- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wilczkowie
- 8. Barbara Krzezińska**- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rogiedlach
- 9. Krzysztof Baranowski**- Prezes Stowarzyszenia „TROPS”
- 10. Wojciech Broszkiewicz**- Kierownik Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lubominie
- 11. Stanisław Borowiecki**- Proboszcz Parafii Rzymsko-Katolickiej w Lubominie
- 12. Katarzyna Balul**- Przedsiębiorca Firmy „LEMARK”
- 13. Józef Jurkiewicz**- Wiceprezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Lidzbarku Warmińskim, Przedsiębiorca, Radny Gminy Lubomino

Konsultant Regionalny prac na Strategia-Maciej Zmysłowski.

z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

ŹRÓDŁO DANYCH PRZEDSTAWIONYCH W STRATEGII

1. Informacje z Urzędu Gminy w Lubominie
2. Informacje -dział Ewidencji Ludności UG
3. Informacje z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubominie ze sprawozdań rocznych
4. Informacje z Powiatowego Urzędu Pracy filia w Ornecie
5. Strona internetowa Urzędu Gminy w Lubominie i BIP
6. Informacje z Gminnego Samodzielnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lubominie
7. Spis powszechny z 2002 roku-Urząd Statystyczny
8. Strona Internetowa Głównego Urzędu Statystycznego

Spis tabel:

1.Zestawienie informacyjne o osobach z bazy LBD.....	8
2.Ludność wg wieku i płci.....	8
3.Podział administracyjny i ludności.....	9
4.Placówki oświatowe na terenie gminy.....	13
5.Sprawozdanie z działalności SGZOZ w Lubominie.....	14
6.Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną.....	20
7.Powody przyznania pomocy.....	20-21
8.Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.....	21-22
9.Świadczenia rodzinne i zaliczka alimentacyjna.....	23
10.Wydatki poniesione na działalność Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Lubominie.....	24
11.Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych.....	28
12.Ludność gminy w wieku poprodukcyjnym wg płci.....	27
13.Bezrobocie w Gminie Lubomino w poszczególnych latach.....	30
14.Szacunkowe stopy bezrobocia w Gminie Lubomino.....	30
15.Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, płci i grup wieku.....	31
16.Liczba osób zgłoszonych na leczenie odwykowe.....	32